

Models, influències i pervivències

1. No podem oblidar que el “descobriment” de les restes de l’apòstol Santiago es va realitzar en un moment molt delicat per a la cristiandat peninsular: la conquesta musulmana iniciada amb l’arribada dels àrabs l’any 711 es trobava en aquells moments del segle IX en plena expansió, i això feia perillar els territoris dels monarques cristians.

Al voltant d’aquesta consideració es conserva com a part de la memòria nacional espanyola una mítica batalla entre els musulmans i el rei Ramiro I d’Astúries en la qual sembla que va intervenir-hi miraculosament el mateix apòstol Santiago per arengar les tropes cristianes durant l’enfrontament.

Busca els orígens mítics i la història que s’hi relaciona a aquest enfrontament, l’anomenada *Batalla de Clavijo* (844), i explica-la incidint en l’aparició de l’apòstol Santiago, en el renom que llavors se li va vincular, en el símbol en què llavors es va convertir (contra l’Islam i a favor de la ”Guerra Santa”), i en la seva figura dins l’imaginari col·lectiu de la “Reconquesta espanyola”. Després, busca la relació que hi ha entre la figura de l’apòstol Santiago i l’Armada de Caballeria.

Catedral de Santiago de Compostela (1075 – 1211)

2. Al llarg dels segles, la catedral de Santiago de Compostela ha estat reformada, ampliada i restaurada en diverses ocasions, essent potser les més destacades la intervenció que suposà l'eliminació del Cor del Maestro Mateo al segle XVII, la construcció de la façana barroca de Fernando de Casas Novoa al segle XVIII, o bé, el buidatge en guix que es va fer del *Pórtico de la Glória* per al *Victoria and Albert Museum* de Londres al segle XIX). L'afectació de quelcom al conjunt catedralici va ser, en aquests tres casos, decisiu per la història del conjunt patrimonial.

Investiga els casos abans anomenats i comenta de quina manera el patrimoni de la catedral es va veure afectat en major o menor mesura i de forma positiva o negativa.

3. La dilatada història de la Catedral de Santiago de Compostela ha deixat en els darrers anys diversos episodis obscurs més propis de la premsa del cor o de la “crònica negra” i que ens parlen sobre la vulnerabilitat del patrimoni i la poca cura que tradicionalment se li ha dispensat.

Investiga els tres successos que s’anomenen a continuació (pots començar a partir de les webs que s’assenyalen). Després investiga d’altres casos similars que puguis esbrinar en el teu entorn patrimonial més proper i fes-ne una ressenya.

- Robatori del *Codex Calixtinus* (2011 ...)

https://elpais.com/cultura/2011/07/07/actualidad/1309989604_850215.html

<https://elpais.com/noticias/codex-calixtinus/>

https://www.lasexta.com/programas/mas-vale-tarde/expediente-marlasca/la-desaparicion-del-manuscrito-de-incalculable-valor-que-trajo-de-cabeza-a-santiago-de-compostela-las-claves-del-robo-del-codice-calixtino_2017041058ebbd6b0cf2abec9e164b46.html

- Dues escultures del Maestro Mateo en poder dels Franco (2017 ...)

https://www.elconfidencial.com/cultura/2017-09-14/estatuas-portico-da-gloria-catedral-santiago-de-compostela-franco_1443259/

https://elpais.com/cultura/2018/10/15/actualidad/1539609976_452679.html

https://www.lasexta.com/programas/mas-vale-tarde/te-explicamos/el-periplo-de-las-estatuas-de-la-catedral-de-santiago-los-franco-retrasan-el-proceso-para-devolver-dos-estatuas-romanicas_201810175bc76de10cf2e4d4a8cbb703.html

<https://www.lavanguardia.com/cultura/20191224/472464561421/estatuas-mestre-mateo-franco-santiago-compostela.html>

- Vandalisme a la Catedral de Santiago de Compostela (2018 ...)

<https://www.publico.es/sociedad/patrimonio-autor-grafiti-catedral-santiago-sera-multado-6000-150000-euros.html>

